

всичко, што бѣше угодно за неа. Рускии посланикъ въ Цариградъ бѣше на първо мѣсто, което възбуждаше завистъ и страхъ у рускити всеакогашни противници на Истокъ. Росиа обяви ясно програмата си. Тя постави цѣльта на политиката си нѣ въ поклаштането на върховната власт на султана, нѣ въ растуренето на държавата му, а въ съгласването на факта да съществува Турция съ подобрението положение то на християнети, съ постъпено освободаване на християнети нѣ отъ върховната власт на султана, а отъ робуването имъ на всеакой мусулманинъ. Росиа не надѣгаше събитията. Тя се ползоваше отъ влияние то, што ѝ даваше довѣрието на Портата. Въ Турско всичко бѣше тихо.

Въ това врѣме излѣзе единъ гласъ за скорото падане на Турция. Дума стана за това нѣшто въ Англия, и безъ никакъвъ поводъ. Укорити, които се испаха отъ еднажъ възъ скъпата и мила за Англичанети Турция, гласаха противъ руското влияние: укоряваше се расточителностьта на султана, неговити каприци, намѣреніето му да промѣни редътъ на прѣстолонаслѣдніето, често свалене на министрити, оплаковаше се ослабването на английското влияние. Нѣто, говореха, Турция заплашва съсипване. Не се мина единъ мѣсець слѣдъ любопитний, нѣ бесцѣлний за това нѣшто разговоръ въ Английскій парламентъ, и се подкачи едно глухо размърдоване въ единъ кътъ на Невропейска Турция. Въ Херцеговина избухна въстание, което се повдигна отъ едно случайно сблъскване каквито често се случоватъ въ Турско. Буна та бържѣ захвана всичката областъ и се раширочи на Босна, като искра, кога падне въ барутъ. Турцити се заловиха да потъчатъ буната по тѣхному. Заналиха се селата, и населението хукна да бѣга.

При онова влияние, каквото въ това врѣме имаше руската дипломация въ Цариградъ, надѣяна се, че ште може да се умири буната. Росиа нѣмаше интересъ да распалова работата, когато не бѣше подкачена отъ неа, и истинскити отношения между неа и Портата оште не бѣха се измѣнили. Портата показоваше, че иска да се стовори и виждаше се, че бѣше готова да земе такъви мѣрки, каквито ѝ посочи Росиа. Виждаше се, че можеше всичко да се тури на редъ въ началото между Росиа и Портата. Нѣ стана потрѣба за невропейскій концертъ. Найде се за добръ да се свика всички Невропа. А на това Австриа, когато тавно подбаждаше буната, побърза да земе дѣятелно участие въ въпроса. На нейната земна се брибраха много бѣжанци, на които въ начало имъ помагаше правителството.

Невропейскій концертъ, намѣсто да умали работата, както се надѣваше свѣтътъ, той повече на уголѣми и заплете. Задъ концертътъ се показва, че съществува различна своекористна цѣль, когато, не се искаваше отерито; повдигна се съперничество и взаимно прѣчане.

Введеніе бѣше нотата на графъ Андрапи. Въ неа вече зеха да се слушатъ лѣвовни ноти, които не прѣдгазоваха, че за напрѣдъ ште има съгласие. Доклѣ играта отиваше дружески, можеше да се чака, че задружна та мъдрость на дипломацията ште даде на населениата нѣшто повече отъ оная реформи, каквито тогава Портата вече бѣше дала на думе въ султанскій фирманъ, който бѣше даденъ наскоро. А въ същность нотата бѣше същитий фирманъ съ притурка на једни члѣнове, които ништо не казоваха за писменното задлѣжение на Портата. Па и това оште не бѣше лесно да се тури въ редъ. Англия влѣзе въ конференцията безъ срѣдце, и самата направи на Портата много бѣлѣжки.